

Sygn. akt. I C 895/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca: SSO Małgorzata Mikos - Bednarz

Protokolant: Emilia Romanik

po rozpoznaniu w dniu 15 lutego 2019 r. w Ostrołęce

na rozprawie

sprawy z powództwa **P. R.**

przeciwko **(...) S.A. w S.**

o zadośćuczynienie, odszkodowanie, rentę i ustalenie odpowiedzialności na przyszłość

orzeka:

1. zasądza od pozwanego (...) S.A. w S. na rzecz powódki P. R. tytułem zadośćuczynienia kwotę 100.000,00 zł (sto tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 30 czerwca 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;
2. w pozostałej części powództwo o zadośćuczynienie oddala;
3. oddala powództwo w zakresie odszkodowania, renty wyrównawczej oraz ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość;
4. nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Ostrołęce od pozwanego (...) S.A. w S. kwotę 3.500,00 zł tytułem zwrotu części opłaty sądowej od rozszerzonego powództwa, od którego powódka została zwolniona;
5. zasądza od pozwanego (...) S.A. w S. na rzecz powódki P. R. kwotę 1.609,60 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 895/18

UZASADNIENIE

Powódka P. R. zastępowana przez profesjonalnego pełnomocnika we wniesionym do Sądu Rejonowego w Wyszkowie w dniu 25 lutego 2017r. pozwie przeciwko pozwanemu (...) S.A. z siedzibą w S. w związku z wypadkiem komunikacyjnym z dnia 5 maja 2014r., w wyniku którego doznała uszkodzeń ciała, zażądała:

1. częściowego zadośćuczynienia (20 % - pełna wartość uzależniono od opinii biegłych z zakresu medycyny) za doznaną krzywdę w wysokości 30.000,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 30 czerwca 2015r. do dnia zapłaty;
2. odszkodowania z tytułu kosztów związanych z niezbędnym leczeniem w wysokości 3.000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie do dnia zapłaty;

3. kwoty po 300,00 zł tytułem renty wyrównawczej od dnia 5 maja 2014r. do dnia 31 grudnia 2014r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia zwłoki w płatności każdej z rat oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie z tytułu zwiększonych potrzeb, tj. konieczności dowozu do szkoły, korepetycji, lepszego odżywiania, rehabilitacji, zakupu materiałów szkolnych;
4. ustalenie odpowiedzialności na przyszłość strony pozwanej wobec powódki za skutki wypadku z dnia 5 maja 2015r.;
5. zasądzenia od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu przyznano, że w następstwie zgłoszenia szkody jakiej doznała powódka otrzymała już zadośćuczynienie w kwocie 26.000 zł, oraz odszkodowanie w łącznej wysokości 4.498,18 zł tj. 1.617,00 zł tytułem zwrotu kosztów opieki, 2.267,38 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia oraz 613,80 zł tytułem zwrotu kosztów przejazdu. Od sprawcy wypadku w postępowaniu karnym powódka otrzymała częściowe zadośćuczynienie w kwocie 5.000 zł. Jednak kwoty te strona powodowa oceniła jako nieadekwatne do rozmiaru krzywdy doznanej w wypadku drogowym, a mając na uwadze zakres obrażeń, pobytu w szpitalu, odbyte rehabilitacje, w jej ocenie uzasadniają dochodzenie kwot wskazanych w pozwie i ustalenie odpowiedzialności na przyszłość.

Pozwany (...) S.A. z siedzibą w S. w złożonej odpowiedzi na pozew wносиło o oddalenie powództwa w całości. Zakwestionowało wysokość żądanych kwot wskazanych przez powódkę w pozwie. Zdaniem strony pozwanej roszczenie dotyczące zadośćuczynienia jest rażąco wygórowane i nie znajduje podstaw w stanie faktycznym sprawy, z kolei pozostałe roszczenia nie zostały udowodnione.

Po zapoznaniu się z opinią biegłego powołanego jeszcze przez Sąd Rejonowy w Wyszkowie celem ustalenia skutków uszkodzenia ciała powstałych w wyniku wypadku, w piśmie procesowym z dnia 17 maja 2015r. pełnomocnik powódki rozszerzył żądanie w zakresie zadośćuczynienia z tytułu doznanej krzywdy o kwotę 155.000,00 zł (do kwoty 185.000,000 zł) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 30 czerwca 2015r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2015r. do dnia zapłaty. W pozostałym zakresie powództwo pozostało niezmienione (sprecyzowano na ostatniej rozprawie).

W związku z rozszerzeniem żądania pozwu Sąd Rejonowy w Wyszkowie przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Ostrołęce.

W odpowiedzi na pismo rozszerzające powództwo strona pozwana podtrzymała stanowisko zawarte w odpowiedzi na pozew, a także prezentowane w toku postępowania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 5 maja 2014r. po godzinie 14:00 w W. na ul. (...) bardzo młody kierowca M. Z., kierując samochodem marki T. (...) o nr rej. (...) nieumyślnie naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym, w ten sposób, że nie zachowała szczególnej ostrożności poprzez nienależytą obserwację drogi, w wyniku czego potrafiła przechodzącą przez jezdnię pieszą 17-letnia P. R., która na skutek wypadku doznała ciężkich obrażeń ciała realnie zagrażających życiu w postaci: złamania żeber I,II,V-X po stronie lewej, złamania żeber II,V-VII po stronie prawej, złamania kości ramiennej prawej w 1/3 bliżej środkowej części trzonu z istotnymi przemieszczeniami odłamów, rozległej odmy podskórnej po prawej stronie, pęknięcia wątroby w okolicy więzadła sierpowatego.

Prawomocnym wyrokiem wydanym przez Sąd Rejonowy w Wyszkowie z dnia 3 sierpnia 2016r. w sprawie II K 203/15 uznał za winną M. Z. popełnienia zarzucanego jej czynu z art. 177 § 2 kk i skazał ją na karę 1 roku pozbawienia wolności zawieszając warunkowo wykonanie wymierzonej kary pozbawienia wolności na okres próby 2 lat. Ponadto wobec oskarżonej orzekł środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 roku. Na podstawie art. 46 § 1 kk Sąd Rejonowy zasądził na rzecz powódki od oskarżonej kwotę 5.000 złotych tytułem częściowego zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

(dowód: wyrok Sądu Rejonowego w Wyszku I Wydziału Karnego w sprawie o sygn. II K 203/15 k.501 wraz uzasadnieniem z k.502-505 v.)

Pojazd samochodowy sprawcy wypadku marki T. (...) o nr rej. (...) w dacie zdarzenia posiadał obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanym (...) Towarzystwo (...) z siedzibą w S. (okoliczność bezsporna).

W wyniku wypadku poszkodowana P. R. doznała bardzo ciężkich obrażeń ciała zagrażających jej życiu w postaci: urazu wielonarządowego pod postacią złamania żeber I,III,V-X po stronie lewej, II,V-VII po stronie prawej, obustronnej odmy opłucnowej, stłuczenia obu płuc, odmy podskórnej, pęknięcia wątroby z krwawieniem do jamy otrzewnej, złamania kości ramieniowej prawej, złamania wieloodłamowego kości udowej prawej.

Po wypadku powódka w stanie ciężkim, ale stabilnym została przewieziona do (...) Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w W. i była tam leczona do dnia 8 maja 2014r. Bezpośrednio po wypadku u powódki przeprowadzono operację z powodu krwotoku do jamy otrzewnej z pękniętej wątroby. Po operacji stan powódki był ciężki, została podłączona do respiratora. Wymagała przetoczenia kilku jednostek krwi. Nadto wobec powódki zastosowano leczenie farmakologiczne polegające na przyjmowaniu antybiotyków C., M. oraz innych leków w postaci m.in. L., morfiny, H..

(dowód: karta informacyjna z przyjęcia poszkodowanej w dniu wypadku (...) Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w W. k. 12-13, dokumentacja medyczna z (...) Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w W. k.20-27, 30-33).

Po ustabilizowaniu stanu powódki i opanowaniu wstrząsu pourazowego P. R. została przetransportowana do Szpitala (...) J. B. w W. na Oddział Intensywnej Terapii. Następnie po wyrównaniu parametrów życiowych i poprawie stanu ogólnego 15 maja 2014r. powódkę przeniesiono na Oddział (...) Urazowo-Ortopedycznej, gdzie przeprowadzono operację zespolenia złamania kości ramieniowej prawej gwoździami śródszpikowymi. Powódka przez około 10 dni przebywała w stanie śpiączki farmakologicznej. Najbliższa rodzina powódki (matka, ojciec oraz rodzeństwo) była przez cały czas obecna przy niej, kontaktowali się z lekarzami, wykonywali czynności obsługowe. W stanie ogólnym dobrym dnia 29 maja 2014r. powódka została wypisana do domu.

(dowód: karta informacyjna z leczenia szpitalnego ze Szpitala (...) im. prof. J. B. w W. k.14-15, 29, dokumentacja medyczna k. 280-372 zeznania świadka J. R. k. 487v.-488v., świadka T. R. (1) k. 488v.-489, S. E. k.488v).

Po powrocie do domu dalsze leczenie powódka kontynuowała w (...), Chirurgicznej, Neurologicznej i u lekarza rodzinnego w W..

(dowód: historia choroby z Przychodni (...) w W. k. 263-265, historia choroby z Przychodni Przychodni (...) w W. k. 266-269, historia choroby z Poradni Neurologicznej (...) k. 270-271, 371-372, historia choroby (...) w W. k.375-389, karta informacyjna z leczenia szpitalnego ze Szpitala (...) im. prof. J. B. w W. k.14-15, 29, 392-473v)

Po wypadku powódka przez początkowy okres po powrocie do domu była bardzo osłabiona, miała problemy z poruszaniem się i w tym czasie wymagała pomocy ze strony osób trzecich. Uraz prawej ręki spowodował to, iż musiała nauczyć się posługiwania lewą ręką. Opiekę nad powódką, w tym okresie sprawowała matka powódki J. R., która z zawodu jest pielęgniarką, choć aktualnie tego zawodu nie wykonywała.

Wskutek zdarzenia u powódki wystąpiły również lęki pourazowe, bała się ona samochodów, początkowo potrzebowała osoby trzeciej do pomocy przy przechodzeniu przez jezdnię. Po okresie wakacji, które spędziła w domu, powódka we wrześniu wróciła do szkoły. Matka powódki przez pewien okres towarzyszyła jej w drodze do szkoły. Aktualnie powódka ten lęk przezwyciężyła, zrobiła prawo jazdy.

(dowód: zeznania powódki P. R. k. 253v.-254v., 691v.-692, zeznania świadka J. R. k. 487v.-488v., świadka S. E. k. 488v., świadka T. R. (1) k. 488v.-489, świadka T. R. (2) k. 489-489v., zaświadczenie od pracodawcy matki J. R. k. 66v.,)

8 stycznia 2015 r. powódka ponownie została przyjęta do Szpitala (...) prof. J. B. w W., w celu wykonania kolejnej operacji. Podczas krótkiego pobytu u powódki wykonano zabieg operacyjny polegający na usunięciu zespolenia z kości ramieniowe prawej. Dnia 10 stycznia 2015 r. została w stanie dobrym wypisana do domu.

(dowód: karta informacyjna z leczenia szpitalnego ze Szpitala (...) im. prof. J. B. w W. k. 392-473v.)

Na skutek doznanych w wyniku opisanego wyżej wypadku obrażeń, powódka uskarża się na bóle wątroby, żeber, ma problemy z oddychaniem - przyjmuje zwiększone dawki leku na astmę (przed wypadkiem przyjmowała mniejsze dawki) oraz posiada liczne blizny na ciele.

W dacie wypadku powódka była uczennicą I klasy Liceum Ogólnokształcącego (...) w W.. Przed wypadkiem uczyła się dobrze i nie miała żadnych problemów z nauką. Nie sprawiała także kłopotów wychowawczych. Nadto brała udział w zawodach międzyszkolnych, jeździła na poligony wojskowe, strzelnice. Z uwagi na stan zdrowia będący następstwem wypadku po powrocie powódki do szkoły jej aktywność fizyczna została mocno ograniczona. Została zwolniona z zajęć wychowania fizycznego, na których odbywały się ćwiczenia z musztry, kick-boxingu. Z uwagi na uraz prawej ręki nie była w stanie robić notatek, kserowała je od koleżanek (dopiero po usunięciu zespolenia w postaci drutów mogła zacząć sporządzać notatki z lekcji). W szkole miała problemy z koncentracją i nauką. Bezpośrednio po wypadku powódka miała problemy ze snem, które powodowały stan dyskomfortu i napięcia wewnętrznego. Odbyła również 4-5 spotkań z psychiatrą dr B. P.. Przez około 8 miesięcy zażywała lek antydepresyjny (cital) oraz lek uspokajający (hydroksyzynę).

W okresie od 10 października 2014 r. do 30 października 2015 r. posiadała orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności. Obecnie nie starała się o wydanie takiego orzeczenia.

(dowód: zeznania powódki P. R. k. 253v.-254v., 691v.-692, zeznania świadka J. R. k. 487v.-488v., świadka S. E. k. 488v., świadka T. R. (1) k. 488v.-489, świadka T. R. (2) k. 489-489v., zaświadczenie lekarskie o zwolnieniu powódki z zajęć wychowania fizycznego k.38 zaświadczenie od lekarza psychiatry z dn. 7.7.2017 k. 262, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności z dn. 30.10.2014 r. k. 16)

Aktualnie powódka rozpoczęła studia zaoczne o kierunku ratownictwo medyczne w W.. Zajęcia odbywają w systemie weekendowym. Nie pracuje, jest na utrzymaniu rodziców. W 2016r. z wynikiem pozytywnym zdała egzamin na prawo jazdy i sama prowadzi samochód. W dalszym ciągu pozostaje pod kontrolą chirurga, wizyty odbywają się raz na rok. Utrzymuje dietę lekkostrawną, nie może spożywać pikantnych potraw. Na ciele powódki pozostały trwałe ślady w postaci blizn pooperacyjnych (jedna o długości 30 cm ciągnąca się od wyrostka mieczykowatego mostka do spojenia łonowego na powłóce brzusznej, blizna po drenie w prawym dole biodrowym, blizna po drenażu klatki piersiowej, blizna o długości 10 cm i szerokości 2 cm na wysokości głowy kości ramieniowej prawej i blizna wciągająca mięsień naramienny prawy o długości 7 cm). Blizny te są dla powódki źródłem dyskomfortu. Podczas odpoczynku nad wodą, powódka unika odkrywania miejsc pokrytych bliznami, nie ubiera stroju kąpielowego, wybiera odzież zakrywającą blizny. W przyszłości rozważa możliwość usunięcia blizn, jednakże na chwilę obecną nie chce podejmować się żadnych zabiegów, które nie są konieczne.

Aktualnie powódka jest całkowicie samodzielna – nie wymaga pomocy w podstawowych czynnościach życia codziennego. Powróciła do poprzedniego trybu życia, aktywnie uczestniczy w życiu rodzinnym. Ma liczne grono znajomych, z którymi spędza wolny czas.

(dowód: opinia biegłej psycholog k. 663- 667)

Procentowy uszczerbek na zdrowiu powódki powstały w następstwie wypadku wynosi 53 % oceniany wg tabeli załącznika do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002r. w sprawie szczegółowych

zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania i składa się na niego:

- a) 10% - seryjne złamanie żeber;
- b) 10 % - odma opłucnowa, stłuczenie obu płuc;
- c) 10 % -rozległa blizna powłoki brzusznej;
- d) 8% - uszkodzenie wątroby;
- e) 15 % - załamanie kości ramieniowej prawej przy uwzględnieniu blizny w obrębie ramienia.

Odpowiadając na tezę dowodową w zakresie zakończenia leczenia biegły stwierdził, że u powódki leczenie zakończono w lutym 2015 r. po całkowitym zagojeniu rany po operacji usunięcia zespolenia kości ramieniowej prawej i w chwili obecnej nie wymaga leczenia z przyczyn organicznych. Ponadto biegły stwierdził, że powódka jest zdolna do pracy z wyłączeniem ciężkiej pracy fizycznej. W ocenie biegłego powódka została wyleczona ze skutków urazu z uwzględnieniem trwałego uszczerbku na zdrowiu, a rokowanie co do stanu zdrowia powódki jest obecnie dobre.

W postępowaniu ubezpieczeniowym pozwany przyjął 23 % uszczerbek na zdrowiu.

(dowód: opinia główna biegłego sądowego z zakresu ortopedii k. 576-579, zaoczna opinii lekarska OC k. 57-58).

W pisemnej opinii uzupełniającej w następstwie zarzutów pozwanego Towarzystwa, biegły wskazał, że na skutek wypadku drogowego oraz powiązanych z nim operacji: w tym w zakresie jamy brzusznej u powódki powstały rozległe blizny powłoki brzusznej, które mają charakter szpecący, nadto są miejscem o zmniejszonej odporności i naruszają funkcje powłoki brzusznej w zakresie ochrony narządów jamy brzusznej. Co więcej, powstałe blizny mogą zakłócić prawidłowe funkcje organizmu np. „stając się wrotami przepukliny brzusznej.” Odnośnie zaś złamania kości ramieniowej biegły wskazał, że doznane złamanie jest złamaniem poważnym i wymagało u powódki dwukrotnego leczenia operacyjnego. Zabiegi pozostawiły po sobie dwie rozległe blizny, jedna w okolicy przyczepu brakowego mięśnia naramiennego i druga w obrębie ramienia na stronie bocznej, która ma charakter ściągający i zakłóca pracę mięśniową ramienia.

(dowód: uzupełniająca opinia biegłego k.597-599, zdjęcia blizn powódki k. 600-602).

Sąd dopuścił również dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu psychologii w osobie Z. M.. W swojej pisemnej opinii biegła sądowa po bezpośrednim badaniu poszkodowanej w dniu 24 października 2018r. wskazała, że wypadek spowodował u powódki wystąpienie przejściowych objawów stresu, nieosiągającego jednak poziomu PTSD. Aktualnie wypadek nie ma istotnego wpływu na stan emocjonalny powódki, która prowadzi nieodbiegający od normy tryb życia.

U powódki nie wystąpił trwały i długotrwały uszczerbek na zdrowiu psychicznym, powódka jest osobą młodą, ale pewną siebie. Obecny stan zdrowia psychicznego powódki rokuje korzystnie na przyszłość.

(dowód: opinia psychologiczna k.663-667).

Powódka za pośrednictwem pełnomocnika zgłosiła szkodę pozwanemu pismem z dnia 25 maja 2015r. domagając się wypłaty kwot: 200.000 zł tytułem zadośćuczynienia, 53.116,20 zł tytułem naprawienia szkody i pokrycia wydatków poniesionych przez poszkodowaną w związku z wypadkiem.

Pozwany przyjął swą odpowiedzialność co do zasady.

(dowód: wezwanie do zapłaty k. 10, pisma ubezpieczyciela k7-8,pismo k. 62-63, akta szkody na płycie CD koperta k. 62,).

Decyzją z dnia 24 czerwca 2015r. pozwany przyznał powódce bezsporną kwotę 15.115,40 zł. Z czego 14.000 zł przyznał tytułem zadośćuczynienia, 808,50 zł tytułem zwrotu kosztów opieki osób trzecich, 306,90 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdu do placówek medycznych. Następnie decyzją z dnia 13 sierpnia 2015r. ubezpieczyciel przyznał powódce dodatkowe odszkodowanie w kwocie 1.133,69 zł. W zaocznej opinii OC ubezpieczyciel przyjął uszczerbek na zdrowiu na poziomie 23 %. Pismem z dnia 22 sierpnia 2016r. pełnomocnik powódki ponownie wezwał ubezpieczyciela do wypłaty zadośćuczynienia w wysokości 300.0000 zł oraz odszkodowania w kwocie 50.0000 zł. Decyzją z dnia 10 października 2016r. pozwany przyznał powódce tytułem dodatkowego zadośćuczynienia i odszkodowania kwotę 14.249,09 zł, z czego 12.000 zł tytułem zadośćuczynienia (łącznie 26.000 zł), 808,50 zł zwrotu kosztów opieki osób trzecich (łącznie 1.617,00 zł), 306,90 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdu (łącznie 613,80 zł), 1.333,69 zł tytułem kosztów na podstawie otrzymanych faktur (łącznie 2.267,38 zł).

(dowód: decyzja k.9-9v., decyzja k. 8-8v., opinia biegłego ubezpieczyciela k. 17-18k. 75 akt szkodowych, pismo powódki k. 10, decyzja k. 7-7v.).

Strony nie kwestionowały autentyczności, treści i mocy przedłożonych Sądowi dokumentów. Decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia miały dowody z opinii biegłych dwóch specjalności, które w sposób stanowczy wskazały rozmiar szkody i ujemne następstwa wypadku. W ocenie Sądu są one przydatne dla istotnych dla sprawy ustaleń, jak i zważeń poczynionych na ich gruncie.

Dowód z przesłuchania strony powodowej i świadków, w zakresie podstaw faktycznych żądania pozwu, należało uznawać za wiarygodny i korelujący z pozostałym nieosobowym materiałem dowodowym

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Rozszerzone powództwo o zadośćuczynienie był zasadne w znacznej części i w tym zakresie podlegało uwzględnieniu. Natomiast powództwo o odszkodowanie, rentę wyrównawczą oraz ustalenie odpowiedzialności na przyszłość podlegało oddaleniu jako nieudowodnione i nieuprawnione w realiach niniejszej sprawy.

W niniejszej sprawie pozwany nie kwestionował co do zasady swojej odpowiedzialności za następstwa wypadku drogowego z dnia 5 maja 2014 r. skoro wypłacił powódce m.in. kwotę 26.000 zł tytułem zadośćuczynienia, kwotę 2.267,38 zł tytułem kosztów leczenia, 1.617 zł tytułem zwrotu kosztów opieki osób trzecich oraz 613,80 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdu do placówek medycznych. Poza sporem w rozpatrywanych okolicznościach pozostawał także zakres obrażeń ciała powódki, jakich doznała w wyniku zdarzenia komunikacyjnego. Okoliczność sporną stanowiła wysokość żądanego zadośćuczynienia i odszkodowania, a także zasadność przyznania renty wyrównawczej oraz ustalenia odpowiedzialności na przyszłość.

Pozwany utrzymywał, iż wypłacona dotychczas kwota zadośćuczynienia oraz odszkodowania jest adekwatna do rozmiaru szkody i w pełni rekompensuje odniesioną przez powódkę krzywdę niematerialną, powódka zaś twierdziła, iż wypłacona kwota zadośćuczynienia jest zaniżona. Powódka reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika nie podjęła natomiast żadnej inicjatywy dowodowej w zakresie pozostałych licznych żądań pozwu, a ich uzasadnienie zawarte w pozwie mija się ze stanem faktycznym sprawy.

Zgodnie z art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 k.c. w przypadku uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia poszkodowany może żądać od zobowiązanego odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, której przejawem są ujemne przeżycia związane z cierpieniami psychicznymi i fizycznymi poszkodowanego.

Ustawodawca zaniechał wskazania w art. 445 § 1 k.c. kryteriów ustalania wysokości zadośćuczynienia i poprzez posłużenie się klauzulą generalną („suma odpowiednia”) pozostawił jej wysokość do uznania sądu. Ustalenie wysokości zadośćuczynienia wymaga zatem uwzględnienia wszystkich okoliczności istotnych dla określenia rozmiaru doznanej krzywdy, takich jak: - stopień cierpień fizycznych i psychicznych, ich intensywność i czas trwania; - nieodwracalność następstw uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia (kalectwo, oszpeccenie); - wiek poszkodowanego - konsekwencje uszczerbku na zdrowiu w dziedzinie życia osobistego i społecznego (szanse na

przyszłość, poczucie nieprzydatności społecznej, bezradność życiowa).(wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2012 r. sygn. I CSK 74/12, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 2007 r. V CSK 245/07).

Postulat kierowania się przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia sumami zasądzonymi z tego tytułu w innych sprawach, pozwalający ocenić, czy na ich tle nie jest ono nadmiernie wygórowane, może być uznany za prawidłowy, jeżeli daje się pogodzić z zasadą indywidualizacji okoliczności określających rozmiar krzywdy w odniesieniu do konkretnej osoby poszkodowanego i pozwala uwzględnić specyfikę konkretnego przypadku (wyrok SN z 26 listopada 2009 r. III CSK 62/09)

Odnosząc powyższe do przedmiotowej sprawy, Sąd ustalając wysokość zadośćuczynienia wziął pod uwagę to, że zdarzenie z dnia 5 maja 2014 r. wywołało u powódki, młodej dziewczyny, która w dacie zdarzenia miała 17 lat, przede wszystkim ból fizyczny i psychiczny oraz liczne urazy. Powódka po przetransportowaniu jej po wypadku na Oddział Ratunkowy Szpitala w W. w trybie pilnym poddana została operacji ratującej jej życie. Z zeznań powołanych przez stronę świadków, jak również z karty informacyjnej leczenia jednoznacznie wynika, iż powódka została przyjęta do szpitala w ciężkim stanie. („Nie pozwolono nam zobaczyć jej na SOR-rze bo lekarz powiedział, że ratują jej życie” zeznania J. R. k. 487v. 00: 06:41). Przez około 10 dni była nieprzytomna. Na skutek wypadku P. R. doznała bardzo ciężkich obrażeń ciała zagrażających jej życiu w postaci: urazu wielonarządowego pod postacią złamania żeber I,III,V-X po stronie lewej, II,V-VII po stronie prawej, obustronnej odmy opłucnowej, stłuczenia obu płuc, pęknięcia wątroby z krwawieniem do jamy otrzewnej, złamania kości ramieniowej prawej.

Po wypisaniu ze szpitala powódka przez pierwszy okres wymagała pomocy osób trzecich. Przez pierwsze dwa miesiące była bardzo osłabiona, leżała w łóżku, wstawała jedynie w celu załatwienia potrzeb fizjologicznych. Potrzebowała pomocy przy czynnościach pielęgnacyjnych, w przygotowaniu posiłków. Miała problemy z chodzeniem, przemieszczała się przy pomocy osób bliskich. Ponadto na skutek poważnego złamania ręki prawej musiała nauczyć się posługiwać lewą ręką, taki stan trwał do momentu usunięcia zespolenia w postaci drutów w styczniu 2015r. Powódka przez pewien okres po wypadku odczuwała duży dyskomfort psychiczny, miała lęk przed przejściem przez ulicę. Pomimo bliskiego położenia szkoły od miejsca zamieszkania (ok. 50 m) potrzebowała asysty w drodze do szkoły, jak i z powrotem. Wypadek wywarł także u niej zaburzenia snu, które skutkowały koniecznością zażywania leków nasennych.

Ustalając wysokość zadośćuczynienia Sąd miał na uwadze, że powódka uległa wypadkowi w wieku 17 lat, u progu dorosłego życia. Znajdowała się w wieku, w którym bardzo istotnym jest poczucie własnej atrakcyjności fizycznej. Dlatego też obok dyskomfortu fizycznego spowodowanego bólem i niedogodnościami związanymi z pobytami szpitalnymi, istotnym przeżyciem była dla niej skala obrażeń ciała. Co więcej do wypadku doszło w okresie dorastania powódki, uczęszczania do szkoły licealnej, o profilu mundurowym, gdzie ważna była sprawność fizyczna.

Na ciele powódki pozostały szpecące blizny, co u młodej kobiety musi rodzić uzasadnione poczucie dyskomfortu, niechęć przed odsłanianiem ciała. Nadto do zdarzenia doszło pod koniec roku szkolnego, co spowodowało opóźnienie w nauce, ponadto powódka została pozbawiona beztrudnych i spokojnych wakacji.

By móc prawidłowo ocenić z punktu widzenia medycznego zakres krzywdy doznanej przez powódkę P. R., Sąd ustalenia zdrowotnych skutków wypadku komunikacyjnego z dnia 5 maja 2014r. poczynił w oparciu o opinie biegłego A. S. specjalisty z ortopedii. Zważyć należy, że biegły z zakresu ortopedii stwierdził u powódki łącznie 53 % trwałego uszczerbku na zdrowiu, zaś pozwany w postępowaniu ubezpieczeniowym stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu ponad dwukrotnie zaniżył przyjmując je na poziomie 23%, co już przekonuje o zaniżeniu kwoty zadośćuczynienia wypłaconego w postępowaniu przedsądowym.

Zważywszy wszystkie te okoliczności oraz posiłkując się doświadczeniem wyniesionym ze spraw o podobnym charakterze Sąd uznał, że odpowiednią kwotą tytułem zadośćuczynienia za krzywdę doznaną przez powódkę winna być suma 131.000 zł. Od tak ustalonego zadośćuczynienia należało odliczyć kwotę 26.000 zł, którą pozwany wypłacił powódce z tego tytułu przed wszczęciem niniejszego postępowania oraz kwotę 5.000 zł wypłaconą przez sprawczyńnię

wypadku M. Z., zasądzoną w postępowaniu karnym. Uzasadniało to uwzględnienie roszczenia o zadośćuczynienie do wysokości 100.000 zł, którą Sąd zasądził w punkcie I wyroku.

W ocenie Sądu kwota ta jest adekwatna do krzywdy jakiej doznała powódka, zarówno krzywdy już przeżytej i tej ewentualnie przyszłej.

Powódka pomimo wypadku, pozostała osobą zdecydowaną, nie przeżywa zdarzenia sprzed lat. Pewnie odnalazła się w nowej rzeczywistości, przełamała lęki, podjęła edukację, zdobyła prawo jazdy. Proces leczenia powódki jest w zasadzie zakończony. Występujące wcześniej urazy nie zakłócają codziennego funkcjonowania, nie przeszkodziły także w realizacji planów zawodowych, powódka studiuje ratownictwo, które niewątpliwie wymaga także sprawności fizycznej. Obecny stan psychiczny powódki jest dobry, nie ma problemów w nawiązywaniu kontaktów interpersonalnych i dobrze funkcjonuje w różnych rolach społecznych, co potwierdziła opinia biegłej psycholog.

Na podstawie art. 481 k.c. w zw. z art. 455 k.c. Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki ustawowe odsetki oraz ustawowe odsetki za opóźnienie (wynika z nowelizacji przepisów kodeksu cywilnego w zakresie odsetek) od zasądzonej kwoty zadośćuczynienia. Jako datę początkową, od której bieżą odsetki za opóźnienie od zasądzonej kwoty Sąd przyjął zgodnie z żądaniem pozwu datę 30 czerwca 2015r. Początkowa data odsetek wynika z faktu, iż pismem z dnia 25 maja 2015r. powódka zgłosiła szkodę pozwanemu i żądanie z tego tytułu określone zostało na kwotę 200.000 zł. W tym zakresie pozwany nie zgłaszał w odpowiedzi na pozew zarzutów. Zgodnie z ustawą z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych. Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, zakład ubezpieczeń jest zobowiązany do przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego w terminie 30 dni od dnia zgłoszenia szkody lub do 14-go dnia od daty wyjaśnienia wszelkich okoliczności w prawie. Co oznacza, że dopuszcza się zwłoki, jeżeli nie spełnia świadczenia na rzecz poszkodowanego w terminie 30 dni, licząc od dnia otrzymania zawiadomienia o wypadku. Nie ulega wątpliwości, że jeżeli dłużnik opóźnia się z zapłaceniem odszkodowania, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia (art. 481 § 1 k.c.). Zasadą prawa cywilnego jest zaś, że dłużnik popada w opóźnienie, jeżeli nie spełnia świadczenia w terminie, w którym stało się ono wymagalne. Ponadto po wezwaniu do zapłaty pierwszą decyzją z dnia 24.06.2015r. ubezpieczyciel wypłacił bezsporną kwotę zadośćuczynienia i innych kosztów.

Zobowiązany powinien zapłacić zadośćuczynienia w terminie wynikającym z przepisu szczególnego (art. 14 ust. 1 i 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych) lub w terminie ustalonym zgodnie z art. 455 kc. Stanowiska tego nie podważa okoliczność, że zasądzenia zadośćuczynienia i określenia jego wysokości zależy od uznania sądu i jest określone w wyroku. Przewidziana w art. 445 § 1 k.c. możliwość przyznania przez sąd odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia za krzywdę nie zakłada bowiem dowolności ocen sądu, a jest jedynie konsekwencją niewymiernego w pełni charakteru okoliczności decydujących o doznaniu krzywdy i jej rozmiarze. Mimo więc pewnej swobody sądu przy orzekaniu o zadośćuczynieniu, wyrok zasądający nie ma charakteru konstytutywnego, lecz deklaratywny (w oparciu o wyroki Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2004 r., I CK 131/03, z dnia 17 listopada 2006 r., V CSK 266/06, z dnia 26 listopada 2009 r., III CSK 62/09 i z dnia 18 lutego 2010 r., II CSK 434/09).

Z powołanych przepisów wynika zatem, że zasadą jest, iż zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni, licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie i wyznania do zapłaty nie zaś od daty wyrokowania (tak też Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 14 czerwca 2017r. I ACa 43/17).

Co do rozszerzonej kwoty żądania pozwu (o dalsze 155.000 zł) zgłoszonej dnia 17 maja 2018 r. (data nadania k. 619) odsetki ustawowe należało zasądzić również od daty 30 czerwca 2015 r., bowiem w wezwaniu do zapłaty z dnia 25 maja 2015 r. powódka zażądała kwoty 200.000 zł tytułem zadośćuczynienia, a więc zakres pierwotnego żądania obejmowało również kwotę rozszerzonego powództwa. W ocenie Sądu rozszerzenie żądania pozwu, w trakcie trwania niniejszego postępowania nie stanowiło nowego żądania. Nadto w pozwie pełnomocnik powódki wskazał, że żądana kwota 30.000 zł jest tytułem częściowego zadośćuczynienia i stanowi 20 %, a pełną wartość kwoty zadośćuczynienia uzależniał od opinii biegłego z zakresy medycyny. Rozszerzenie żądania pozwu nie było więc dla ubezpieczyciela zaskoczeniem.

Kolejnym roszczeniem powódki było żądanie odszkodowania. Żądanie zasądzenia odszkodowania znajduje swą podstawę w art. 444 § 1 k.c., zgodnie z którym w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Odszkodowanie przewidziane w art. 444 § 1 k.c. obejmuje wszelkie wydatki (koszty) pozostające w związku z uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, jeżeli są konieczne (niezbędne) i celowe.

Powódka wniosła o zasądzenie odszkodowania w kwocie 3.000 zł „wyłożonej z góry tytułem zwrotu kosztów związanych z niezbędnym leczeniem powódki”, nie przedstawiając ani nie przywołując w pozwie na tę okoliczność żadnych dowodów. Strona powodowa reprezentowana przez profesjonalistę nie przedstawiła żadnych dowodów potwierdzających aby od daty wydania ostatecznej decyzji ubezpieczyciela z dnia 10 października 2016 r. do daty wyrokowania powstały, ewentualnie mogły powstać jakiegokolwiek koszty leczenia, badań, rehabilitacji, zakupu leków, sprzętu medycznego, stosowania specjalnej diety, które należałoby przyznać powódce. Podnieść należy, że do tej daty ubezpieczyciel uwzględniał zgłaszane przez powódkę koszty leczenia. W uzasadnieniu pozwu, brak również aby strona powodowa wносиła o zasądzenie dodatkowych kwot z tytułu poniesionych kosztów leczenia, które nie zostały uznane w postępowaniu likwidacyjnym. Strona powodowa, w tym zakresie ograniczyła się jedynie do zacytowania w pozwie orzecznictwa, bez odniesienia się do stanu faktycznego niniejszej sprawy.

Jeśli chodzi o rentę wyrównawczą, to podstawy prawnej tego żądania należało upatrywać w treści art. 444 § 2 k.c. Zgodnie z nim, jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty.

Powódka w pozwie domagała kwoty po 300 zł tytułem renty wyrównawczej za okres 7 miesięcy (od dnia 5 maja 2014r. tj. od dnia zdarzenia do dnia 31 grudnia 2014r) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia zwłoki w płatności każdej rat oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie „z tytułu zwiększonych potrzeb, tj. konieczności dowozu do szkoły, korepetycji, lepszego odżywiania, rehabilitacji, zakupu materiałów szkolnych”. Natomiast uzasadnienie pozwu w tym zakresie, oprócz zacytowania nieadekwatnego do stanu faktycznego sprawy orzecznictwa (bo dotyczącego poszkodowanych którzy pracowali zarobkowo), zawiera nieprawdziwe założenie oparte bowiem na stwierdzeniu, że w związku z odniesionymi urazami powódka jest osobą całkowicie niezdolną do pracy. Podczas gdy w dacie zdarzenia powódka miała 17 lat, była uczennicą szkoły średniej, nie zarabowała. Powódka po wakacjach rozpoczęła kolejny rok szkolny, do szkoły miała 50 metrów i początkowo była odprowadzana przez matkę, nie ma więc mowy o kosztach dowozu do szkoły. Nie wskazano również aby w związku z wypadkiem powódka wymagała dodatkowych wydatków na zakup materiałów szkolnych czy korepetycje. Nie wskazano również aby we wnioskowanym okresie ponoszono inne wydatki związane z odżywianiem i rehabilitacją ponad te uznane w postępowaniu przedsądowym.

W oparciu o powyższe, Sąd uznał, że roszczenie w tym zakresie jest niezasadne. Wskazać należy, że żądanie pozwu nie jest w żaden sposób spójne ze sporządzonym do niego uzasadnieniem pozwu.

W zakresie renty wyrównawczej z tytułu utraty zdolności do pracy za okres od maja do grudnia 2014 r. (7 miesięcy) podnieść należy, że twierdzenia powódki, jakoby w związku z doznanymi uszkodzeniem ciała została osobą całkowicie niezdolną do pracy są sprzeczne z ustalonym w sprawie stanem faktycznym. Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, aby powódka stała się osobą całkowicie niezdolną do pracy. Co więcej z przedłożonego do sprawy orzeczenia o stopniu niepełnosprawności z dnia 10 października 2014 r. wynika, że stan zdrowia powódki zaliczono jedynie do lekkiego stopnia niepełnosprawności (w okresie od zdarzenia do 30.10.2015r.), który nie wymaga konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji.

W ocenie Sądu nie zasługiwało również uwzględnienie żądania w zakresie renty z tytułu zwiększonych potrzeb. Wskazać należy, że sugerowane przez stronę powodową dopiero w mowie kończącej fakt, iż żądanie kwoty po 300 zł za okres od 5 maja do 31 grudnia 2014 r. wynika z tego, iż bezpośrednio po wypadku powódka wymagała pomocy osób trzecich jest chybione. Słusznie zostało podniesiono przez stronę pozwaną, że kwoty te zostały wypłacone w

postępowaniu likwidacyjnym, a z uzasadnienia pozwu nie wynika aby były to kwoty dochodzone ponad te przyznane przez ubezpieczyciela.

Podstawa faktyczna powództwa musi być jednoznacznie określona przez stronę dochodzącą roszczenia, a niedopuszczalne jest, aby sąd samodzielnie dostosowywał czy uzupełniał podstawę faktyczną do roszczenia określonego kwotowo w pozwie (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 11 grudnia 2008 r., II CSK 364/08). Oznacza to, że jeżeli podana przez powoda podstawa faktyczna powództwa nie zawiera elementów wystarczających, aby na podstawie odpowiednich przepisów prawa materialnego stwierdzić, iż powódce przysługuje względem pozwanego określone roszczenie, to powództwo w tym zakresie podlega oddaleniu.

Mając na względzie powyższe, Sąd orzekł jak w pkt 3. wyroku.

Końcowo odnosząc się do żądania ustalenia odpowiedzialności na przyszłość należy stwierdzić, że powódka nie udowodniła również i tego żądania.

W zakresie ustalenia odpowiedzialności na przyszłość zgodnie z orzecznictwem interes prawny w ustaleniu odpowiedzialności za ewentualną szkodę na przyszłość, na podstawie art. 189 k.p.c., zachodzi wtedy gdy istnieje obiektywna niepewność stanu faktycznego (por. wyrok SN z dnia 14 marca 2012 r., II CSK 252/11).

Powódka dochodząc naprawienia szkody na osobie może mieć interes prawny w ustaleniu odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości tylko wtedy, gdy w dacie orzekania można założyć, że po latach mogą ujawnić się kolejne szkody, których nie sposób wykluczyć na etapie obecnego orzekania. A mając na uwadze opinię biegłego ortopedy powtórzyć należy, że proces leczenia został zakończony w lutym 2015 r. i w chwili obecnej nie wymaga leczenia z przyczyn organicznych. Powódka jest zdolna do pracy z wyłączeniem ciężkiej pracy fizycznej, a rokowanie co do stanu zdrowia powódki jest obecnie dobre. Konsekwencje zdarzenia komunikacyjnego (w postaci przyszłych zespołów bólowych, drętwienia mięśni ręki prawej) są przewidywalne i zostały uwzględnione przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia (również w zakresie widocznych blizn). Powódka nie cierpi także na zaburzenia emocjonalne związane z wypadkiem, zdarzenie komunikacyjne sprzed 4 lat nie ma aktualnie istotnego wpływu na stan psychiczny powódki.

W tym zakresie Sąd podziela stanowisko wyrażone w wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 14 października 2016r. I ACA 532/16 w którym stwierdza się, że potrzeba wydania wyroku ustalającego zachodzi wtedy, gdy powstała sytuacja grozi naruszeniem stosunku prawnego lub statuuje wątpliwość co do jego istnienia lub nieistnienia. W sprawie zasadę odpowiedzialności za skutki wypadku z czerwca 2015r. (odpowiednio w sprawie niniejszej) przesądza niniejsze rozstrzygnięcie. W przypadku ujawnienia się nowej szkody, powódka niezależnie od tego czy dysponowałaby wyrokiem ustalającym odpowiedzialność na przyszłość i tak obowiązana będzie wykazać nie tylko fakt jej wystąpienia, rozmiar i skutki przekładające się na ocenę wielkości krzywdy i ewentualnej szkody majątkowej, ale także związek przyczynowy ze zdarzeniem za którego skutki odpowiada pozwany.

Zwłaszcza, że strona pozwana co do zasady nie neguje swojej odpowiedzialności za skutki wypadku z maja 2014 r, a powódka nie wykazywała, aby w przyszłości mogła napotkać trudności np. ze zgromadzeniem stosownego materiału dowodowego dla wykazania ewentualnych żądań o dalsze zadośćuczynienie czy odszkodowanie.

Zgodzić się również należy z tezą zacytowanego powyżej wyroku Sądu Apelacyjnego zgodnie z którą, wobec przedłużenia terminów przedawnienia roszczeń z czynów niedozwolonych straciło na aktualności stanowisko, iż w przypadku braku możliwości definitywnego przesądzenia o rozmiarach szkody, na mocy art. 189 k.p.c. można żądać ustalenia odpowiedzialności za szkody wyrządzone czynem niedozwolonym.

Z tych względów orzeczono jak w punkcie 3. sentencji wyroku.

Z uwagi na orzeczenie merytoryczne – wygrana powódki w 52 %, wygrana pozwanego w 48 % – Sąd orzekł o kosztach procesu na podstawie art. 100 k.p.c. koszty stosunkowo rozdzielając, uwzględniając zakres wygranej każdej ze stron.

Powódka uiszczyła opłatę sądową od pierwotnego żądania pozwu w kwocie 1.770 zł, z zaliczki (w wysokości 1.000 zł) uiszczonych przez powódkę należy potrącić koszty opinii biegłych w łącznej kwocie 908,69 zł. Powódka poniosła także koszty wynagrodzenia pełnomocnika w kwocie 5.417 zł.

Pozwany zaś poniósł tylko koszty wynagrodzenia pełnomocnika w tożsamej kwocie 5.417 zł.

Łącznie koszty procesu zamknęły się kwotą 13.512,69 zł. Powód poniosła koszty w kwocie 8.095,69 zł, a powinna ponieść 6.486,09 zł, różnica tych kosztów tj. 1.609,60 zł obciąża pozwane towarzystwo ubezpieczeń, o czym orzeczono w pkt. 5 wyroku.

W pkt. 4 wyroku rozstrzygnięto o kosztach procesu od rozszerzonego powództwa. Powódka została zwolniona od opłaty sądowej od rozszerzonego powództwa. Wobec czego należało obciążyć pozwanego ubezpieczyciela kosztami opłaty sądowej od pozwu w zakresie w jakim strona pozwana proces przegrała, czyli od 70.000 zł, wobec czego nakazano pobranie tej kwoty od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w wyroku.